

Решения от месец декември

дело С-3/24 от 5 декември 2024 година

Предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма - Задължен субект - Счетоводни услуги, които като съпътстващи услуги се предоставят на дружества, свързани с доставчика - Понятие „външни експерт-счетоводители“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Действия срещу използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Понятието „външни експерт-счетоводители“ се отнася до физическите или юридическите лица, чиято професионална дейност се състои в това самостоятелно да предоставят на трети лица счетоводни услуги, като съставяне, водене или проверка на счетоводни сметки. Въпросното понятие не обхваща обаче юридическите лица, които с оглед на обединяването на ресурси водят счетоводството на свързани с тях дружества.

Спор между М и данъчна администрация VID по повод на наложена имуществена санкция за извършени нарушения на националните разпоредби относно предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

дело С-606/23 от 5 декември 2024 година

Конкуренция - Вертикални споразумения - Ограничаване с оглед на резултата - Споразумение, предвиждащо ограничения относно гаранцията на автомобили - Задължение за органа за защита на конкуренцията да докаже антиконкурентните последици - Реални последици и потенциални последици

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Картели. Трябва ли органът за защита на конкуренцията да докаже наличието на ограничаващи конкуренцията последици (actual/real restrictive effects on competition) за целите на преценката на забранено споразумение, което предвижда ограничения по отношение на гаранцията на автомобили, които задължават собствениците на автомобили да извършват ремонта и поддръжката им само в упълномощените представители на производителя на автомобила и да използват неговите оригинални резервни части при периодичната поддръжка, за да важи гаранцията на автомобила.

Спор по повод на глоба, наложена заради сключването на вертикално споразумение, предвиждащо ограничения по отношение на гаранцията на автомобили.

дело С-680/23 от 5 декември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност - Ред и условия за упражняване на правото на приспадане - Прехвърляне на надвзетия ДДС - Възстановяване на надвзетия ДДС - Прекратяване на икономическата дейност - Понятие „следващ период“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Национална правна уредба, която предвижда, че когато данъчнозадължено лице прекрати икономическата си дейност, това данъчнозадължено лице не може да прехвърли към следващ период надвзетия ДДС и може да възстанови тази сума само като поиска възстановяването ѝ в дванадесетмесечен срок при условие че са спазени принципите на равностойност и ефективност.

дело С-330/23 от 12 декември 2024 година

Неравноправни клаузи в потребителските договори — Договор за ипотечен Кредит — Клауза, която предвижда променлив лихвен процент — Референтен индекс, основан на годишния процент на разходите (ГПР) по ипотечните кредити, отпускани от спестовните каси — Официален индекс, установен с публикуван административен акт — Указания в преамбула на този акт — Контрол по отношение на изискването за прозрачност — Преценка за неравноправност — Принцип на ефективност

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Защита на потребителите. При сключването на договор за ипотечен кредит изискването за прозрачност е спазено по отношение на клаузата в договора, която предвижда периодичното актуализиране на лихвения процент според стойността на официален индекс, въведен с административен акт, който съдържа определението на този индекс, поради самия факт, че административният акт и миналите стойности на индекса са публикувани в официалния вестник. Обстоятелството, че ГПР включват елементи, произтичащи от клаузи, които впоследствие биват обявени за неравноправни, означава, че клаузата за актуализиране на лихвения процент по договор трябва да се смята за неравноправна и съответно непротивопоставима на потребителя.

Спор по въпроса за действителността на клаузата за периодично преразглеждане на лихвения процент по договор за ипотечен кредит.

дело С-331/23 от 12 декември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност — Солидарна отговорност за данъчни задължения на трето лице — Предпоставки и обхват на отговорността — Борба с измамите с ДДС — Солидарна отговорност за плащането на ДДС, която не позволява да се направи преценка според приноса на всяко данъчнозадължено лице за данъчната измама — Принцип на пропорционалност — Хартата на основните права на Европейския съюз — Принцип *ne bis in idem* — Критерии за прилагане — Отнасящи се до различни данъчни години деяния, санкционирани по административноправен или наказателноправен ред — Продължавано престъпление при еднородност на умисъла — Липса на идентичност на деянията — Понятие „солидарна отговорност“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Принципът на пропорционалност, който допуска национална разпоредба, която, за да се осигури събирането на ДДС, предвижда обективна солидарна отговорност на данъчнозадължено лице, различно от обичайния платец на този данък, без все пак компетентният съд да може да упражни право на преценка според приноса на отделните участващи в данъчна измама лица. Кумулиране на наказателноправни и административнонаказателни санкции по различни производства за едни и същи деяния, които обаче са настъпили в последователни данъчни години, при което деянието, отнасящо се до една данъчна година, е санкционирано по административнонаказателен ред, а извършеното през друга данъчна година — по наказателноправен ред. Разширена отговорност за ефективна борба с измамите с ДДС. Пропорционалност на отговорността. Принцип на неутралност. Принцип *non bis in idem*. Понятие „солидарна отговорност“

Спор по повод на солидарната отговорност за плащането на данък върху добавената стойност (ДДС).

дело С-436/23 от 12 декември 2024 година

Данък върху печалбите на дружествата — Национално законодателство, предвиждащо *fairness tax* — Национално решение за отмяна на това законодателство. Данък, който не се дължи от чуждестранно дружество с място на стопанска дейност в държавата членка — Данък, който се дължи от дъщерно дружество на чуждестранно дружество — Избор на правната форма — Сходство на положенията

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Пряко данъчно облагане. Правна уредба, съгласно която местно дъщерно дружество на чуждестранно дружество се облага с т.нар. данък „*fairness tax*“ върху разпределянето на печалба, която поради използването на някои предвидени в националната данъчна уредба данъчни облекчения не е включена в окончателния облагаем финансов резултат на дъщерното дружество, докато чуждестранно дружество, извършващо икономическа дейност в тази държава членка не се облага с този данък.

Спор относно националното законодателство, налагащо *fairness tax* на местните дъщерни дружества на чуждестранните дружества.

дело С-527/23 от 12 декември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност — Право на приспадане на ДДС — Закупуване на административни услуги, доставени в рамките на една и съща група дружества — Отказ да се признае право на приспадане

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Правна уредба или практика, при която данъчната администрация отказва да признае право на приспадане на ДДС по получени доставки, платен от данъчнозадължено лице при закупуването на услуги от други данъчнозадължени лица, част от същата група дружества, по съображение, че тези услуги същевременно били доставени на други дружества от тази група, и че закупуването им не било необходимо или целесъобразно, щом е установено, че посочените услуги са използвани от това данъчнозадължено лице за целите на собствените му облагаеми сделки.

Спор относно отказа на администрация да признае право на приспадане на данъка върху добавената стойност по получени доставки, платен за закупуването на административни услуги, доставени в рамките на една и съща група дружества.

дело С-725/23 от 12 декември 2024 година

Борба със забавянето на плащане по търговските сделки - Сделки между предприятия - Договор за наем на търговско помещение - Префактуриране на консумативните разходи и на свързаните с наема разноси - Понятие „дължима сума“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Обезщетяване за кредиторите за разносните по събиране, понесени вследствие на забава на плащане. „Дължима сума“ обхваща не само сумата, която длъжникът трябва да заплати за специфичната престация, извършена от кредитора в изпълнение на сключения между тях договор, но и сумите, които съгласно този

договор длъжникът е поел задължение да възстанови на кредитора като разходи, направени от последния и свързани с изпълнението на посочения договор.

Спор по повод на събирането на сумите по фактури относно разходите, които са свързани с ползването на търговско помещение и са понесени от М., но по силата на договора са в тежест на R.

дело С-295/23 от 19 декември 2024 година

Свобода на установяване — Определяне на приложимата свобода на движение — Изисквания, свързани с притежаването на акции или дялове в дадена компания — Участие на чисто финансов инвеститор в капитала на адвокатско дружество — Зачистване на вписването на това дружество в адвокатската колегия в резултат на това участие — Ограничаване на свободата на установяване и на свободното движение на капитали — Основания, свързани със защитата на независимостта на адвокатите и на получателите на правни услуги — Пропорционалност

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Услуги на вътрешния пазар. Свободно движение на капитали. Капиталова инвестиция предполага известна степен на влияние върху управлението на адвокатското дружество. Национална правна уредба, която забранява дялове от адвокатско дружество да бъдат прехвърлени на чисто финансов инвеститор, нямащ намерение да упражнява в това дружество посочена във въпросната правна уредба професионална дейност, и която предвижда зачистване на вписването в адвокатската колегия на същото дружество в случай на нарушение на тази забрана.

Спор между HR и Адвокатска колегия Мюнхен по повод на решението на последната да заличи вписването на HR в тази адвокатска колегия.

дело С-369/23 от 19 декември 2024 година

Хартата на основните права на Европейския съюз - Достъп до независим и безпристрастен съд - Отговорност на държава членка за вреди, причинени на частноправни субекти от нарушение на правото на Съюза - Нарушение от страна на национална юрисдикция, която правораздава като последна инстанция по дела в областта на данъка върху добавената стойност - Компетентност на юрисдикция, която правораздава като последна инстанция и има качеството на ответник по спора - Членове на съдебния състав - Понятие „независимост“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Ефективна съдебна защита в областите, обхванати от правото на Съюза. Национална правна уредба, съгласно която дадена юрисдикция разглежда като последна инстанция в рамките на касационно обжалване дело относно отговорността на държавата вследствие на твърдяно нарушение на правото на Съюза поради постановено от тази юрисдикция решение, по което дело посочената юрисдикция има качеството на ответник. Ефективна съдебна защита. Независим и безпристрастен съд. Обективен критерий за безпристрастност.

Спор във връзка с обезщетението за вредите, които БТК е претърпяла вследствие на нарушение на правото на Съюза.

дело С-573/22 от 19 декември 2024 година

Обща система на данъка върху добавената стойност - Дерогиране - Приложно поле - Дейности на обществена радио- и телевизионна организация, финансирани със задължителна такса, събирана от притежателите на устройства, които могат да приемат радио- и телевизионни предавания

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Дерогация от общия режим на ДДС. Директивата за ДДС допуска държава членка, която на 1 януари 1978 г. е облагала с ДДС дейност по публично радиоразпръскване, финансирана със задължителна по закон такса, плащана от всяко лице, собственик на радио- или телевизионен приемник, да може да продължи да облага тази дейност, когато правната уредба относно посочената такса е изменена.

Спор по повод на искане за възстановяване на данъка върху добавената стойност върху таксата, дължима от притежателите на устройства, които могат да приемат радио и телевизионни предавания.

съединени дела С-717/22 и С-372/23 от 19 декември 2024 година

Митнически съюз — Предоставяне на информация на митническите органи — Неспазване на митническото законодателство — Ефективни, пропорционални и възпиращи санкции — Конфискация на облаги, средства и имущество от престъпления — Национална правна уредба, която предвижда налагането на глоба от 100 % до 200 % върху митническата стойност на стоките и отнемането им в полза на държавата, независимо от това чия собственост са — Понятия „конфискация“ и „неспазване на митническото законодателство“

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Митнически съюз и свободно движение на стоки. Национална правна уредба, която позволява да се констатира нарушение на митническото законодателство и при наличието само на непредпазливост,

изразяващо се в неспазване на предвидената форма за деклариране на превозваните стоки. Национална правна уредба, която в случай на нарушение на митническото законодателство предвижда, наред с налагането на глоба, и отнемане в полза на държавата на стоките, предмет на това нарушение, когато те принадлежат на лице, на което може да бъде вменена отговорност за нарушението.

Понятия „конфискация“ и „неспазване на митническото законодателство“

Спорове относно решението за налагане на административно наказание за митническа контрабанда, както и за отнемане в полза на държавата на стоките предмет на тази контрабанда.

Решение от месец Ноември

дело С-622/23 от 28 ноември 2024 година

Данък върху добавената стойност — Облагаеми сделки — Договор за изработка с предмет изпълнението на строителни работи — Прекратяване на договора от възложителя — Задължение за плащане на общата уговорена сума без разходите, спестени от доставчика — Данъчна основа

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Сумата, дължима по договора поради прекратяването от получателя на доставка на услуги на валидно сключен договор с предмет доставката на тези услуги, подлежаща на облагане с ДДС, която доставчикът е започнал и е бил готов да довърши, следва да се разглежда като възнаграждение за възмездна доставка на услуги по смисъла на Директивата за ДДС. Понятие „възнаграждение“.

Спор относно начисляването на данък върху добавената стойност върху сумата, дължима по договор след като възложителят прекратява вече започнат строителен проект, който строително дружество е било готово да завърши.

Решение от месец Октомври 2023 г.

дело С-117/23 от 18 октомври 2023 година

Неравноправни клаузи в потребителските договори - Ясен и разбираем текст на договорна клауза - Договор за банков кредит, деноминиран в чуждестранна валута - Клауза, с която валутният риск се прехвърля изцяло в тежест на потребителя - Възникваща в полза на банката облага, която не е конкретно уговорена и произтича от превалутирането на сумата на кредита от разчетната валута във валутата на изплащане - Последници от обявяването на клаузата за неравноправна

Ключови аспекти в икономическия обхват на решението:

Преценка за неравноправност на договорни клаузи. Неравноправни са клаузите в договор за кредит, по силата на които заеманата сума е деноминирана в чуждестранна валута и банката първо я превежда в тази валута по блокирана сметка, а след това я превалутира в националната или резервната валута и заверява с нея разплащателната сметка на кредитополучателя когато като резултат от такива клаузи, от една страна, се прехвърля изцяло върху потребителя валутният риск при съществено покачване на чуждестранната валута, а от друга страна, кредитната институция получава в ущърб на потребителя свързана с условията за превалутиране на кредита облага.

Спор между кредитополучатели и Ю, като кредитор, страна, относно твърдяна неравноправност на някои клаузи от договор за банков кредит, деноминиран в чуждестранна валута, като резултат от които валутният риск се възлага върху кредитополучателите, а на Ю се предоставя облага, която не е конкретно уговорена при сключването на този договор.